

Sygn. akt VIII U 2056/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Renata Figiel

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2018 r. w Gliwicach

sprawy K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania K. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 16 maja 2018 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu K. G. prawo do emerytury pomostowej od 7 listopada 2018r.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek

Sygn. akt VIII U 2056/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 maja 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, odmówił ubezpieczonemu K. G. prawa do emerytury pomostowej, argumentując iż nie spełnił on przesłanek określonych w art. 4 powołanej ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony nie wykazał wykonywania przed dniem 1 stycznia 1999r. pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, a nadto nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że pracował ponad 15 lat w warunkach szczególnych, poczynając od 1986r., na terenie zakładu (...) (następnie KWK (...)). Wówczas to wykonywał prace bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla, a więc prace wymienione w dziale IV, poz. 9 wykazu B stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. G. urodzony (...), w dniu 13 kwietnia 2018r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Zaskarżoną decyzją z 16 maja 2018r. (...) Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej argumentując, iż ubezpieczony nie wykazał wykonywania przed dniem 1 stycznia 1999r. pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, a nadto nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Do pracy w warunkach szczególnych ZUS zaliczył ubezpieczonemu 15 lat, 1 miesiąc i 9 dni z okresów zatrudnienia w (...) S.A. w K. Oddział KWK (...), tj. okresy: od 1 czerwca 1999r. do 8 lipca 2002r., od 4 kwietnia 2003r. do 31 grudnia 2008r., od 1 stycznia 2009r. do 27 kwietnia 2014r., 29 kwietnia 2014r., od 1 maja 2014r. do 4 maja 2014r., od 6 maja 2014r. do 14 grudnia 2016r., od 18 maja 2017r. do 3 kwietnia 2018r.

Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 2 października 1986r. do 31 maja 1999r. w (...) S.A. w K. Oddział KWK (...), gdyż ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z tego okresu.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony K. G. od 2 października 1986r. do 6 listopada 2018r. był zatrudniony w Polskiej Grupie Górniczej S.A. w K. Oddział KWK (...) – do 1996r. w KWK (...), a po jej likwidacji – od 1996r. w KWK (...). Ubezpieczony zajmował następujące stanowiska:

- ślusarza remontowego na powierzchni – w okresie od 2 października 1986r. do 31 grudnia 1987r.;
- operatora i ślusarza remontowego na powierzchni – w okresie od 1 stycznia 1988r. do 31 stycznia 1996r.;
- maszynisty spycharki, ładowarki, zwałowarki i zwałoładowarki na powierzchni – od 1 lutego 1996r. do 31 maja 1999r.;
- sortowniczego węgla i kamienia przeróbki mechanicznej węgla na powierzchni – w okresie od 1 czerwca 1999r. do 31 października 2009r. (w okresie od 9 lipca 2002r. do 3 lipca 2003r. świadczenie rehabilitacyjne);
- płuczkarza przeróbki mechanicznej węgla na powierzchni – w okresie od 1 listopada 2009r. do 6 listopada 2018r. (w okresie od 15 czerwca 2017r. do 11 grudnia 2017r. świadczenie rehabilitacyjne).

(...) S.A. w K. Oddział KWK (...) (wcześniej KWK (...) i KWK (...)) zajmuje się wydobyciem węgla kamiennego.

Sąd ustalił, że ubezpieczony podczas zatrudnienia w ww. zakładzie pracy w spornym okresie, tj. od 2 października 1986r. do 31 grudnia 1998r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy przeróbce mechanicznej węgla. Wykonywał wówczas różne zadania związane z przeróbką mechaniczną węgla – w zależności od potrzeb na kopalni. Odpowiadał m.in. za nawęglenie i obsługę przenośników transportujących węgiel ze zwałów na zakład przeróbczy. Proces przeróbczy polegał na transporcie węgla na zwały, następnie przemieszczeniu go na sortownię, a potem na kruszarkę przez sita – była to tzw. płuczka. Następnie posortowany i wzbogacony węgiel dostarczano na zwały koncentratu alb węgla gotowego. Ubezpieczony obsługiwał zwały ale także dokonywał konserwacji i remontów urządzeń takich jak: przenośniki, kruszarki, przesiewacze. Remonty urządzeń były wykonywane w czasie pracy przeróbki. Ubezpieczony miał także uprawnienia do obsługi spycharek ładowarek, zwałowarki, przenośników.

Pracował również jako operator spycharki ładowarki i zwałowarki, dokonując załadunku i rozładunku węgla. Wszystkie te czynności były związane z przeróbką mechaniczną węgla. W pracy ubezpieczonego występowały warunki szkodliwe w postaci nadmiernego hałasu, silnych wibracji i zapylenia.

Razem z ubezpieczonym w KWK (...), a następnie KWK (...) (obecnie (...) S.A. w K. Oddział KWK (...)) pracowali: K. P. (zatrudniony w latach 1978-2014), T. Ś. (zatrudniony w latach 1975-1995), M. S. (zatrudniony w latach 1981-2015).

Ubezpieczony ukończył 60 lat w dniu (...) Udowodnił 44 lata i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Ubezpieczony od 6 listopada 2018r. nie pozostaje w zatrudnieniu – rozwiązał umowę o pracę z pracodawcą (PGG S.A. w K. Oddział KWK (...)) z dniem 6 listopada 2018r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, zaświadczenia o poinformowaniu ubezpieczonego na jakim stanowisku będzie zatrudniony w zakładzie przeróbki mechanicznej, zaświadczenia lekarskiego z 21 listopada 1997r., wykazu otrzymanych instrukcji i uprawnień, protokołu egzaminacyjnego z 25 czerwca 1996r., zaświadczenia kwalifikacyjnego nr UK-4, pisma KWK (...) z 15 stycznia 2010r. świadectwa pracy z 6 listopada 2018r. wystawionego przez PGG S.A. w K. Oddział KWK (...) (k.27), zeznań świadków: K. P. (nagranie z rozprawy z 4 grudnia 2018r. min. 11.35 i n. k.36), T. Ś. (nagranie z rozprawy z 4 grudnia 2018r. min. 36.06 i n. k.36) i M. S. (nagranie z rozprawy z 4 grudnia 2018r. min. 46.29 i n. k.36) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 4 grudnia 2018r. min. 1.08.47 i n. k.36).

Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za kompletny i wiarygodny, a przez to pozwalający na poczynienie ustaleń faktycznych w sprawie. Twierdzenia ubezpieczonego były zbieżne z zeznaniami świadków, które sąd uznał za wiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku

emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust. 4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

Bezsportnie ubezpieczony ukończył 60 lat i legitymuje się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym – udowodnił 44 lata i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem jest również, że odwołujący ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat jak i fakt, iż po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było, czy ubezpieczony wykonywał przed dniem 1 stycznia 1999r. pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej, a nadto czy pozostaje nadal w zatrudnieniu.

W zaskarżonej decyzji z 16 maja 2018r. ZUS Oddział w C. odmówił bowiem ubezpieczonemu przyznania prawa do emerytury pomostowej wskazując, iż nie zostały spełnione ww. warunki.

Sąd podkreśla, że odwołujący z dniem 6 listopada 2018r. rozwiązał umowę z pracodawcą – PGG S.A. w K. Oddział KWK (...) – i od tego dnia nie pozostaje w zatrudnieniu.

Należy zaznaczyć, że Sąd ocenia legalność decyzji rentowej według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Sąd jednakże może przyznać ubezpieczonemu świadczenie, jeżeli warunki je uzasadniające zostały spełnione po wydaniu zaskarżonej decyzji (art. 316 § 1 k.p.c.). Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1998r. (sygn. akt II UKN 555/97). Wobec powyższego Sąd uznał, iż przesłanka rozwiązania umowy o pracę z pracodawcą została przez odwołującego spełniona.

Sporna pozostawała zatem w niniejszej sprawie kwestia wykonywania przez odwołującego pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy emerytalnej przed dniem 1 stycznia 1999r.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony taką pracę wykonywał przed dniem 1 stycznia 1999r. Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach należało bowiem zaliczyć odwołującemu zatrudnienie w KWK (...), a następnie KWK (...) (obecnie PGG S.A. w K. Oddział KWK (...)) w okresie od 2 października 1986r. do 31 grudnia 1998r.

W tym czasie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy przeróbce mechanicznej węgla. Wykonywał wówczas różne zadania związane z przeróbką mechaniczną węgla w zależności od potrzeb na kopalni – odpowiadał m.in. za nawęglenie i obsługę przenośników transportujących węgiel ze zwałów na zakład przeróbczy. Ubezpieczony obsługiwał zwały ale także dokonywał konserwacji i remontów urządzeń wykorzystywanych przy

przeróbce mechanicznej węgla. Remonty te odbywały się zazwyczaj w czasie pracy przeróbki. Pracował również jako operator spycharki ładowarki i zwałowarki, dokonując załadunku i rozładunku węgla. W pracy ubezpieczonego występowały warunki szkodliwe w postaci nadmiernego hałasu, silnych wibracji i zapylenia.

Powyższe potwierdzili zgodnie powołani w sprawie świadkowie oraz sam ubezpieczony, których zeznania Sąd uznał za wiarygodne.

Wykonywane przez ubezpieczonego prace przy przeróbce mechanicznej węgla, są wymienione pod poz. 5 i 8, działu I, wykazu A (prace wykonywane przy przeróbce mechanicznej węgla i praca na zwałowiskach górniczych) stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, że ubezpieczony nie przedłożył za okres sporny świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że ubezpieczony wykonywał przed dniem 1 stycznia 1999r. pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 i ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a tym samym spełnił wszystkie przesłanki dające prawo do uzyskania prawa do emerytury pomostowej.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 7 listopada 2018r., tj. od spełnienia ostatniej z wymaganych przesłanek (rozwiązanie stosunku pracy).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek